
Sprawozdanie z działalności Pracowni Badań nad Samorządami za 2012 r.

Rocznik Samorządowy 1, 179-184

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Ryki, 10 lutego 2013 roku

Sprawozdanie z działalności Pracowni Badań nad Samorządami za 2012 rok

Pracownia Badań nad Samorządami powstała 11 stycznia 2011 roku, a do 30 września 2011 roku nosiła nazwę Pracowni Badań nad Samorządem Gospodarczym. Zmiana nastąpiła po poszerzeniu Zespołu Pracowni i rozszerzeniu profilu badawczego na samorząd zawodowy i terytorialny.

Na wstępie należy powiedzieć, iż Pracownia jest niezależną, pozauniwersytecką placówką badawczą stworzoną przez naukowców z różnych ośrodków akademickich. Działa na rzecz rozwoju badań nad samorządem gospodarczym, zawodowym i terytorialnym oraz integracji środowiska badaczy, zajmujących się tą problematyką.

Stanowi doskonałą platformę współpracy między badaczami samorządu z różnych ośrodków i instytucji naukowych - tworząc swoisty "naukowy klaster". Daje możliwość wymiany informacji i doświadczeń, wspólnego przygotowywania publikacji i wyjazdów na konferencje naukowe. Pozwala też nawiązać nowe kontakty oraz wzmocnić istniejące znajomości.

Jest projektem interdyscyplinarnym i otwartym dla wszystkich zainteresowanych tematyką samorządu: ekonomistów, geografów, historyków, politologów, prawników, jak również socjologów.

Celem strategicznym Pracowni jest stworzenie najlepszego ośrodka badań nad samorządem gospodarczym w Polsce. Dlatego misją Pracowni jest możliwie szerokie poznanie dziejów samorządu gospodarczego oraz rozwijanie badań teoretycznych nad samorządem.

Cele jednostkowe Pracowni to:

- propagowanie samorządu gospodarczego, zawodowego i terytorialnego jako przedmiotu badań,
- prowadzenie samodzielnych badań naukowych oraz publikowanie ich wyników,
- monitorowanie stanu badań nad samorządnością w Polsce,
- przygotowywanie i aktualizowanie bazy danych o publikacjach dotyczących różnych rodzajów samorządu,
- wymiana doświadczeń i informacji, szczególnie na temat nowych publikacji oraz organizowanych konferencji,
- współpraca ze środowiskiem przedsiębiorców z izb gospodarczych i innych organizacji zrzeszających osoby prowadzące działalność gospodarczą,
- współdziałanie z ośrodkami naukowymi, placówkami oświatowymi, uczelniami wyższymi oraz organizacjami pozarządowymi,

- uczestnictwo w konferencjach naukowych poświęconych problematyce samorządowej.

Konkretyzując założenia strategiczne, każdego roku zespół Pracowni bierze udział w co najmniej dwóch krajowych konferencjach naukowych, publikuje własną monografię (której rozdziały kompletowane są od 1 czerwca do 31 sierpnia), wydaje jeden numer "Rocznika Samorządowego" (teksty zbierane są od 1 września do 4 listopada) oraz organizuje w lecie spotkanie Pracowni.

Pracownia korzysta ze wsparcia Fundacji Obywatelskiego Rozwoju-Ryki i dysponuje własnym budżetem na działalność wydawniczą. Dzięki dokonaniom Pracowni Fundacja nabyła status jednostki naukowej w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 roku o zasadach finansowania nauki i została zarejestrowana w bazie nauki polskiej. Wyzwaniem dla zespołu Pracowni będzie przygotowanie w marcu 2013 roku ankiety jednostki naukowej w związku z możliwością przyznania Pracowni kategorii naukowej i wpisaniem Pracowni do systemu POL-on.

Pracownia gromadzi i udostępnia trzy rodzaje danych o:

1. dorobku naukowym, na który składają się:

- artykuły w naukowych czasopismach recenzowanych
- recenzje opublikowane w naukowych czasopismach recenzowanych
- autorstwa monografii
- redakcje / współredakcje monografii wieloautorskiej w języku obcym lub polskim
- rozdziały / artykuły w monografiach
- referaty na konferencjach
- udziały w konferencjach
- artykuły popularnonaukowe
- inne (współautorstwo komentarza prawniczego, glosa, skrypt akademicki, opinie i ekspertyzy, materiały do e-learningu, wykłady otwarte, udział w imprezach popularyzujących naukę).

2. publikacjach członków zespołu Pracowni

3. konferencjach z lat 2009 - 2012 (informacje o udziale w konferencjach z lat późniejszych znajdują się w zestawieniach dorobku za dany rok)

4. bibliografii na temat samorządu gospodarczego.

Zbierane informacje ułatwiają członkom Pracowni wypełnianie ankiet oceny dorobku naukowego w tych jednostkach uczelnianych, w których są zatrudnieni; ankiet na potrzeby kontroli Polskiej Komisji Akredytacyjnej, kart "Synaba", a ponadto przekazywania danych do bazy ludzi nauki, Google Scholar oraz Polskiej Bibliografii Naukowej. Przydatne są też przy dokumentowaniu dorobku na potrzeby przewodów doktorskich oraz habilitacyjnych.

W trakcie pracy dokumentacyjnej zrezygnowano ze zbierania streszczeń artykułów, ale za to układane są zbiory publikacji (odbitki i skany) członków Pracowni za poszczególne lata. Na bieżąco jest aktualizowana bibliografia samorządu gospodarczego. Informacje o publikacjach są przekazywane bezpośrednio zespołowi Polskiej Bibliografii Prawniczej przy Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk.

Zespół Pracowni tworzą:

- * dr Zbigniew Adamowicz: politolog, adiunkt w Zakładzie Samorządów i Polityki Lokalnej Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.
- * dr Antoni M. Chuchła: prawnik, sekretarz gminy w Urzędzie Gminy w Niebylcu, wykładowca Podkarpackiej Szkoły Wyższej w Jaśle, w latach 2011 - 2012 kierownik Zakładu Prawa Samorządowego i Samorządów na Wydziale Nauk Stosowanych Collegium Varsoviense.
- * mgr Wojciech Chudzik: historyk, doktorant w Zakładzie Historii Najnowszej Instytutu Historii na Wydziale Humanistycznym UMCS w Lublinie.
- * dr Karol Dąbrowski: prawnik, prorektor Collegium Varsoviense w Warszawie - Kierownik Pracowni.
- * dr Piotr Janus: historyk, wykładowca Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu, ekspert Izby Gospodarczej w Opolu.
- * dr Jarosław Jastrzębski: historyk, pracownik Krakowskiego Towarzystwa Naukowego.
- * dr Martyna Jurzyk: historyk, kustosz w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach.
- * mgr Aneta Pawłowska: geograf, doktorantka w Zakładzie Gospodarki Turystycznej i Uzdrawiskowej Instytutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Mgr Aneta Pawłowska dołączyła do zespołu Pracowni w sierpniu 2012 roku, rozpoczynając pełnienie funkcji redaktor statystycznej "Rocznika Samorządowego".

Członkowie zespołu stale powiększali swój dorobek naukowy. Datowanych na rok 2012 ukazało się około dwadzieścia pięć prac, w tym około osiemnaście artykułów i rozdziałów w monografiach; tekst w księdze pamiątkowej poświęconej pamięci Prof. Henryka Groszyka; skrypt z nauki o administracji i książka o izbie gospodarczej w Opolu; siedem artykułów w czasopismach naukowych recenzowanych (w tym dwa artykuły po 10 punktów) oraz współautorstwo komentarza prawniczego. Brali udział w redakcji dwóch monografii, w tym jednej własnej, wydanej w formie elektronicznej.

Uczestniczyli w dziewięciu konferencjach organizowanych przez Akademię Obrony Narodowej w Warszawie, Uniwersytet Rzeszowski, Uniwersytet Zielonogórski, Wyższą Szkołę Ekonomii i Prawa im. E. Lipińskiego w Kielcach, a także Wyższą Szkołę Humanistyczno-Ekonomiczną we Włocławku. Byli obecni na ósmym Wrocławskich Spotkaniach z Historią Gospodarczą. Od lutego do maja 2012 roku zorganizowano cztery wykłady otwarte, poświęcone dziejom Cesarstwa Bizantyńskiego w Dzielnicowym Domu Kultury "Węglin". W 2013 roku będą uczestniczyć w Międzynarodowej Konferencji "Doskonalenie procesu zarządzania organizacją w zmieniającym się otoczeniu", organizowanej przez Warszawską Wyższą Szkołę Ekonomiczną im. Edwarda Wiszniewskiego.

Od grudnia 2011 roku do października 2012 roku działacze Pracowni tworzyli Zakład Prawa Samorządowego i Samorządów na Collegium Varsoviense - jednej ze szkół wchodzących w skład Konsorcjum Futurus. Kierownikiem Zakładu był dr Antoni Chuchla. Zaś kierownik Pracowni - dr Karol Dąbrowski od czerwca do października br. pełnił obowiązki prorektora ds. dydaktycznych Wyższej Szkoły Biznesu - National-Louis University w Nowym Sączu. Dzięki temu nabyli znaczne doświadczenie we wdrażaniu Krajowych Ram Kwalifikacji oraz przygotowywania podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni do kontroli ze strony Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Artykuły zespołu Pracowni ukazują się w renomowanych periodykach: "Administracja. Teoria-Dydaktyka-Praktyka", "ADR - Arbitraż i Mediacja", "Analecta. Studia i materiały z dziejów nauki", "Przegląd Historyczno-Oświatowy", "Przegląd Politologiczny", "Rocznik Lubelski", "Rocznik Łódzki", "Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych", "Rozprawy z Dziejów Oświaty", "Studia Prawnicze KUL", "Wschodni Rocznik Humanistyczny".

Pracownia posiada własny budżet wydawniczy w wysokości 3,5 tysiąca złotych rocznie. Wydaje się, że jest to suma znikoma, ale i tak jest zdecydowanie większa niż fundusze na badania własne kolegów dziekańskich większości uczelni niepublicznych. W stosunku do początku roku, do listopada biblioteka Pracowni powiększyła się o około 50 książek i liczy obecnie 674 jednostek w wersji papierowej, a z jednostkami w wersji cyfrowej - ok. 3700. Wiele książek pochodzi z darów otrzymywanych od sympatyków Pracowni, za co serdecznie dziękujemy.

Zespół Pracowni układa - najobszerniejszą w Polsce - bibliografię publikacji o samorządzie gospodarczym, udostępniając ją bezpłatnie na swojej stronie internetowej.

Jako jedyny ośrodek badawczy w Polsce skupiony na samorządzie gospodarczym Pracownia prowadzi tak szeroko zakrojone badania archiwalne. W centrum zainteresowania znajdują się izby przemysłowo-handlowe II RP i Polski Ludowej, izby dystryktowe Generalnego Gubernatorstwa, izby rolnicze

oraz izby rzemieślnicze. Zespół Pracowni posiada szeroką orientację w zasobach wielu polskich archiwów państwowych. W kolejnych latach planowane jest poszerzenie prowadzonych kwerend o archiwa litewskie oraz ukraińskie. Istnieje też szansa na przekształcenie nieformalnych corocznych spotkań zespołu Pracowni w konferencje naukowe poświęcone samorządowi gospodarczemu. Atutem Pracowni jest multidyscyplinarność, dzięki której do badań historycznych i prawnych włączane są aspekty ekonomii, pedagogiki, politologii i zarządzania. Członkowie zespołu Pracowni często wykraczają poza tematy samorządowe, zajmując się dziejami oświaty; wojskowością; historią medycyny; innowacyjnością i zarządzaniem organizacjami pozarządowymi; prawem i postępowaniem administracyjnym; administracją skarbową; czy prawnymi aspektami głuchoślepoty.

Warto dodać, że w 2012 roku udało się wydać pierwszą monografię Pracowni, pt. "Archiwalia izb przemysłowo-handlowych w Polsce. Stan i perspektywy badań".

Zainteresowanie Pracowni skupiają też zagadnienia źródeł historycznych, edytorstwa archiwaliów oraz tłumaczenia publikacji niemieckich. Szczególnie chodzi o Centralny Okręg Przemysłowy; wspomnienia działaczy gospodarczych samorządu przemysłowo-handlowego z okresu II RP; historię administracji w Niemczech XVIII i XIX wieku; jak też spółdzielczość.

Dużym osiągnięciem było założenie własnego, recenzowanego czasopisma naukowego "Rocznik Samorządowy". Teksty do pierwszego numeru zebrano do listopada 2012 roku, a łącznie spłynęło do redakcji trzynaście artykułów, z tego połowa spoza grona współpracowników i sympatyków Pracowni. Jest to sukces tej nowej inicjatywy Pracowni, gdyż zespół nie spodziewał się tak dużego odzewu ze strony środowiska doktorantów i pracowników naukowo-dydaktycznych zatrudnionych na uczelniach niepublicznych. Po ocenie redakcyjnej cztery teksty zostały odrzucone z powodów merytorycznych lub formalnych.

Czasopismo ukaże się w pełnej wersji online na licencji Commons CC BY-NC-ND 3.0 Polska. Tym sposobem będzie jednym z niewielu na Lubelszczyźnie periodyków naukowych wydawanych w systemie open access. Wersją pierwotną czasopisma będzie wersja elektroniczna. Na jesieni 2012 roku został skompletowany skład redakcji, zespół redaktorów tematycznych oraz stałych recenzentów. Zaangażowano redaktor statystyczną, redaktorów językowych i zaproszono znanych badaczy do Rady Naukowej. Redaktorami językowymi zostali mgr Elżbieta Koza (dział polskojęzyczny) oraz Taras Lewkowycz (dział rosyjsko- i ukraińskojęzyczny). W Radzie Naukowej zasiedli: Czesław Bieńkowski (Białoruś), Bohdan Butkiewicz (Warszawa), Kazimierz Ostaszewski (Lublin), Dominik Sypniewski (Stany Zjednoczone), Adam Winiarz (Kielce) oraz Andrzej Wrzyszc (Lublin). O profesjonalizmie czasopisma

świadczy spełnianie przez nie wielu kryteriów ministerialnych dla czasopism punktowanych.

Podsumowując warto przypomnieć, iż Pracownia cieszy się pełną niezależnością w badaniach naukowych i autonomią w podejmowaniu decyzji, a zdaniem zespołu pozwala organizować pracę naukową w najlepszy z możliwych sposobów i daje nieocenioną możliwość uczestniczenia w życiu naukowym.